

ТЕКСЕРІЛДІ:
әдіскер Д.Б.Мұхаметьярова

*Утверждено
методикой
Д.Б.М.*

24.01.2025 ж.

**Тәрбиелеу-білім беру процесінің
«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекет циклограммасы
(оқыту басқа тілде жүргізілетін топтар)**

Мектепке дейінгі ұйым: «Балажан» б/балабақшасы КМҚК

Топтар: «Звездочки» ересек тобы
«Лучики» мектепалды тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы, 4 жастағы, 5 жастағы балалар

Жоспар қандай кезеңге жасалды: 27.01 – 31.01. 2025 жыл (4-апта) Апта дәйексөзі «Тәртіпсіз ел болмайды»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 27.01	Сейсенбі 28.01	Сәрсенбі 29.01	Бейсенбі 30.01	Жұма 31.01
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	«Қазақ тілін үйренеміз» ата-аналарға арналған ақпарат бұрышына: «Кел, қайталайық!» «Мектеп жасына дейінгі балаларға қазақ тілін үйретудің негізгі бағыттары» флаер				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	Ұйымдастырылған іс-әрекетке қауіпсіз ойыншықтар мен ойын жабдықтарын таңдау. Қауіпсіз ойын алаңдарын ұйымдастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекет басталар алдында үнемі күй қою: «Ақсақ құлан» күйі https://zvyki.com/song/174843972/K_j_-_A_sa_lan/ «Күй күмбірі» күй тыңдау				
Сөздік минимум	Мынау не? Сен не көрдің?		Мынау не? Сен нені көрдің?		
Кестеге сәйкес «Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті	Мектепалды тобы Тақырыбы: «І дыбысы» Міндеттері: қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айта білуге және есте сақтауға, ол сөздерді қолдана білуге; қазақ тіліне тән і дыбысын айтуға үйрету; тілдік және		Мектепалды тобы Тақырыбы: «Кел, қайталайық!» Міндеттері: қазақ тіліндегі берілген сөздерді дұрыс айта білуді және ол сөздерді қолдануды үйрету; сөз ішіндегі қазақ тіліне тән		

	<p>артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамытуды жалғастыру;</p> <p>қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету</p> <p>- Балалар, қазір жылдың қай мезгілі?</p> <p>- Қыс мезгілі.</p> <p>- Қыс мезгілінде ауа райы қандай болады?</p> <p>- Қар жауады, аяз тұрады, боран соғады, мұз қатады.</p> <p>- Балалар, орманда қардың бетіне аңдар мен құстар жазу жазады. Ол қандай жазу? (Іздер.)</p> <p>- «Із» сөзінде қазақ тіліне тән і-і-і дыбысы бар.</p> <p>- «І» дыбысын әндетіп айтып көрейік.</p> <p>- І - і - і - і - і - і - і - і - і - і.</p> <p>- Дыбысты айтамыз және естиміз.</p> <p>Бейнежазба көру «і» дыбысының айтылуы «І» дыбысының артикуляциясы.</p> <p>«І» - еріндер дыбыстың шығуына қатыспай жатады, жоғарғы және төменгі тістер бір-біріне өте жақын келіп тұрады. Тілдің ұшы астыңғы тіске тіреледі де, үсті көсіліп жатады, жұмсақ таңдай</p>		<p>дыбыстарды дұрыс айтуға дағдыландыру;</p> <p>қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету.</p> <p>Балаларға амандасу.</p> <p>Қазір қай мезгіл?</p> <p>Бүгін күн қандай?</p> <p>Еске түсірейік</p> <p>Мынау нелер? Жабайы аңдарды ата.</p> <p>Сен нені көрдің?</p> <p>Мен қоянды көрдім. Ол кішкентай.</p> <p>Оның түсі ақ.</p> <p>Үй жануарларын ата.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап»</p> <p>Мақсаты: балаларға үй жануарлары көлеңкесін табуға үйрету және есте сақтау қабілеттерін дамыту.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Төлдерін тап»</p> <p>Мақсаты: балаларды төлдерін ажырату арқылы сөздік қорларын молайту</p> <p>«Кімде не бар?»</p> <p>Педагог барлығына төлдердің масқаларын таратады.</p> <p>– Балалар, төрт түлік қайда тұратынын білесіңдер ме? (Қорада.) Дұрыс. Әр түліктің өз төлі бар.</p> <p>– Балалар үнемі анасының қасында болатыны сияқты, жануарлар да төлдерімен бірге болады. Сол себепті, жануарлар өз төлдерін іздейді.</p> <p>– Барлық төлдер анасының қасына жиналған кезде ойынды одан әрі жалғастырамыз.</p>		
--	---	--	--	--	--

	<p>көтеріліп мұрын ауа жолын жабады.</p> <p>Буындарды айту -і, -іс, -ді, -ті, -ні, -гі. Іс - іс - іс, «Бұл не қылған дыбыс?» ойыны Мақсаты: балаға дыбыстарды бір-бірінен ажыратуды және сөздің басындағы дыбысты анықтауды үйрету. Педагог балаларға суреттерді көрсетіп атайды. Балалар мұқият тыңдап отырып, сөздегі бірдей дыбыстарды танып білулері қажет. Табылған дыбыс нақты айтылуы қажет. Мысалы: ірімшік, ілгек, ілгіш. «Затты ата» ойыны - Балалар, мен сендерге суреттерді көрсетемін, сендер оларды атаңдар. - Бір - [і] дыбысы сөздің қай жерінде тұр? - Түлкі, кірпі. - [і] дыбысы сөздің қай жерінде тұр? - Ортасында, аяғында Тіл ұстарту жаттығулары Іс-іс-іс. Аппақ екен тіс. Іл-іл-іл. Сөйле қызыл тіл. Піс, қазаным, піс! Іске тіл ілесе алады, Тілге іс ілесе алмайды.</p>		<p>Педагог ырғақты әуенді қосады, балалар топтарға бөлінеді.</p> <p>– Енді, балалар, әр топ бірге отырады. – Малика, сенде не бар? (Менің сиырым бар.) Сиырда не бар? (Сиырда бұзау бар.) – Бұзауларды санаңдар. (Бір бұзау, екі бұзау, үш бұзау, төрт бұзау, бес бұзау.) – Балалар, сиырдың қанша бұзауы бар? (Сиырдың бес бұзауы бар.) – Фируза, сенде не бар? (Менде түйе бар.) Түйеде не бар? (Түйенің ботасы бар.) – Боталарды санаңдар. (Бір бота, екі бота, үш бота, төрт бота, бес бота.) – Балалар, түйенің неше ботасы бар? (Түйенің бес ботасы бар.) – Дариға, сенде не бар? (Менде қой бар.) Қойда не бар? (Қойда қозы бар.) – Қозыларды санаңдар. (Бір қозы, екі қозы, үш қозы, төрт қозы, бес Қозы). – Балалар, қойдың қанша қозысы бар? (Қойдың бес қозысы бар.) – Мунира, сенде не бар? (Менде жылқы бар.) Жылқыда не бар? (Жылқыда құлын бар.) – Балалар, жылқының қанша құлыны бар? (Жылқының бес құлыны бар.) – Балалар, бәріміз алаңға шығып санайық. Анамыздан алыстамайық. Кел, санайық! Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Алақанды ашамыз, Бесті беске қосамыз. Қанша болды барлығы Кел, санайық бәріміз.</p>		
--	---	--	--	--	--

	<p>Жаңылтпаш айтқызу Үш ішік, Піштім кеше Кіші ішік, Піштім кеше. «Секіргіштер» саусақ жаттығуы Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы. Біздің қыздар секірді. Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді. Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді. Айналдыра секірді. Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. (Екі саусақпен кезекпен алға-артқа және оңға-солға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу.) Қорытынды - Бүгін біз қандай дыбыспен таныстық? - «І» дыбысымен таныстық. - «І» дыбысы қандай дыбыс? - Дауысты. - Дыбысты біз не істейміз? <u>Ересек топ</u> Тақырыбы: «Кел, қайталайық!» Міндеттері: қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айту дағдыларын қалыптастыру; қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету;</p>		<p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 Қорытынды Балаларды белсенділік танытқандары үшін мақтау.</p>		
--	--	--	---	--	--

	<p>қарапайым сөйлемдер құра білуге үйрету.</p> <p>Балаларға амандасу. Қазір қай мезгіл? Бүгін күн қандай? Еске түсірейік Мынау нелер? Жабайы аңдарды ата. Сен нені көрдің? Мен қоянды көрдім. Ол кішкентай. Оның түсі ақ. Үй жануарларын ата. Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап» Мақсаты: балаларға үй жануарлары көлеңкесін табуға үйрету және есте сақтау қабілеттерін дамыту. Дидактикалық ойын: «Төлдерін тап» Мақсаты: балаларды төлдерін ажырату арқылы сөздік қорларын молайту Сергіту сәті Бес балапан Қорытынды Балаларды белсенділік танытқандары үшін мақтау.</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>Балалармен жеке жұмыс (сөздік минимум, диалогтар, тақпақ, өлең жаттау, баяу қимылды ойындар, ұлттық ойындар, ертегі рөлдерін дайындау)</p>	<p><u>Ересек топ</u> «Қалай дыбыстайды?» жаттығып ойнау Қораз «ку-ка-ре-ку» дейді. Тауық «қыт-қыт» дейді. Үйрек «барқ-барқ» дейді.</p> <p><u>Мектепалды топ</u> Тіл ұстарту жаттығулары Іс-іс-іс. Аппақ екен тіс. Іл-іл-іл. Сөйле қызыл тіл. Піс, қазаным, піс! Қаз «қаңқ-қаңқ» дейді.</p>	<p><u>Ересек топ</u> Сергіту сәті Бес балапан Бес балапан және үйрек Төмпешікке келді серуендеп. Ал мына үйрек қря-қря деді, Төрт-ақ балапан қайтып келді. 1, 2, 3, 4.</p> <p>«Менің Қазақстаным» ҚР Гимні орындау «Біртұтас тәрбие» жоспары</p> <p><u>Мектепалды топ</u> Кел, санайық! Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Алақанды ашамыз, Бесті беске қосамыз. Қанша болды барлығы Кел, санайық бәріміз. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10</p> <p>бойынша</p>		
<p>Шертпек — бұл асық ойынының бір түрі, көбінесе балалар арасында танымал. Ойында төрт немесе одан да көп асықтар пайдаланылады. Ойынның негізгі мақсаты — асықты дәл нысанаға көздеп, дәл тигізу. Шертпек ойынының ережелері:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатысушылар саны — 2 немесе одан көп адам болуы мүмкін. 2. Асықтарды тізу — жерде немесе арнайы тегіс алаңда ойыншының қалауы бойынша асықтар тізіледі. 3. Тигізу — әрбір ойыншы өз кезегінде бір асықты нысана ретінде белгілеп, соны қолындағы асықпен дәлдеп шертіп, тигізуге тырысады. 4. Есеп — егер ойыншы асықты дәл тигізсе, ол ұпай алады немесе сол асықты өзіне алуы мүмкін (ойынның түріне байланысты). <p>Шертпек ойыны мергендік пен ептілікті дамытуға көмектеседі және қазақ халқының ұлттық ойындарының біріне жатады.</p> <p>https://vm.tiktok.com/ZMkuF7tYq/</p> <p>«Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» балалармен ұлттық ойындар ойнау</p>				